

ІПКЄФ
НФДУ

Міністерство охорони здоров'я України
Національний фармацевтичний університет
Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації
Кафедра фармацевтичної технології, стандартизації та сертифікації ліків

Матеріали

*III Науково-практичної Internet-конференції
з міжнародною участю*

ФАРМАЦЕВТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ, СТАНДАРТИЗАЦІЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Харків, 16 червня 2026

Міністерство охорони здоров'я України
Національний фармацевтичний університет
Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації

Ministry of Health of Ukraine
National University of Pharmacy
Institute for Advanced Training of Pharmacy Specialists

**ФАРМАЦЕВТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ,
СТАНДАРТИЗАЦІЯ
ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ**

PHARMACEUTICAL TECHNOLOGIES, STANDARDIZATION,
AND QUALITY ASSURANCE OF MEDICINES

Матеріали
III Науково-практичної Internet-конференції з міжнародною участю
16 червня 2026 року

Materials of the
III Scientific and practical Internet conference with international participation
June 16, 2026

ХАРКІВ
KHARKIV
2026

УДК 615.1:615.3(06)

М 78

Редакційна колегія: проф. Кухтенко О. С., проф. Рубан О. А., проф. Половко Н. П., доц. Суріков О. О., доц. Опрошанська Т. В., проф. Шпичак О. С., проф. Лебединець В. О., проф. Журавель І. О., проф. Яковенко В. К., доц. Ковальов В. В., доц. Шевченко В. О., доц. Криськів О. С., доц. Скребцова К. С., доц. Губченко Т. Д., доц. Фетісова О. Г., асист. Паливода П. В.

Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 825 від 17.11.2025

М78 **Фармацевтичні технології, стандартизація та забезпечення якості лікарських засобів / Pharmaceutical technologies, standardization and quality assurance of medicines** : матеріали III Internet-конф. з міжнар. участю (16 червня 2026 р., м. Харків) / редкол.: О. С. Кухтенко, О. А. Рубан, Н. П. Половко [та ін.]. – Харків : НФаУ, 2026. – 321 с. (Серія «Наука»).

Збірник містить матеріали науково-практичної Internet-конференції, присвячені висвітленню різних аспектів функціонування фармацевтичного сектора галузі охорони здоров'я: сучасних тенденцій у сфері розробки, досліджень, виробництва, дистрибуції, контролю якості лікарських засобів, медичних виробів, косметичних продуктів, дієтичних добавок та інших товарів аптечного асортименту, а також теоретичним і прикладним аспектам впровадження й розвитку систем управління якістю, екологічної проблематики в діяльності фармацевтичних організацій тощо.

Видання призначене для широкого кола наукових і практичних фахівців у галузі фармації та медицини, магістрантів, аспірантів, докторантів, працівників фармацевтичних підприємств, викладачів закладів освіти.

Редколегія може не поділяти погляди авторів.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей. Матеріали подаються мовою оригіналу.

ПОТЕНЦІАЛ ЗАСТОСУВАННЯ *FILIPENDULA ULMARIA* ДЛЯ СТВОРЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ТА ДІЄТИЧНИХ ДОБАВОК

Негода Т. С., Полова Ж. М., Фисак О. В.

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, м. Київ, Україна
t-negoda@meta.ua

Вступ.

Filipendula ulmaria (L.) – багаторічна лікарська рослина, яка здавна використовується в народній медицині та має широкий спектр фармакологічної дії. *Filipendula ulmaria* широко поширений у Європі, Азії, Європі. Рослина зустрічається на водно-болотних угіддях, на вологих луках, на схилах та по берегах водойм.

Традиційно рослинні препарати та/або квіти *Filipendula ulmaria* традиційно використовуються з кінця XVI та XVII століть для лікування запальних захворювань, а також як сечогінний та протиревматичний засіб.

Крім того, водні екстракти, настоянки та мазі на основі таволги використовуються для лікування:

- подагри,
- пневмонії,
- грипу,
- інфекцій сечовивідних шляхів,
- головного болю,
- шлунково-кишкових розладів,
- підвищеної кислотності та печії,
- а також як ранозагоювальний засіб.

Також було показано, що екстракти *Filipendula ulmaria* проявляють гепатопротекторну, протизапальну, цитотоксичну, антибактеріальну, антиоксидантну, ноотропну, протиканцерогенну та іншу біологічну активність.

Вважається, що біологічна активність та лікувальні властивості рослини зумовлені, перш за все, наявністю фенольних вторинних метаболітів.

Раніше повідомлялося, що до складу *Filipendula ulmaria* входять три основні класи фенольних сполук: фенольні кислоти та їх похідні (галова кислота, елагова кислота, саліцилова кислота, метилсаліцилат та саліциловий альдегід), флавоноїди та флавоноїдні глікозиди (кверцетин, кемпферол, апігенін, катехін, епікатехін, рутозид, гіперозид, спіреозид, кверцитрин та астрагалін), а також таніни (телимаграндин I та II та ругозин A, B1, B2, D, E1 та E2).

Відомо, що розподіл фенольних сполук та інших вторинних метаболітів у рослині нерівномірний.

Наприклад, раніше було показано, що фенольні сполуки переважно накопичуються в репродуктивних органах деяких рослин, тоді як стебла характеризуються мінімальним вмістом цих вторинних метаболітів.

Ряд інших досліджень показав, що максимальний вміст фенольних сполук характерний для листя рослин.

Мета дослідження.

Метою нашого дослідження став аналіз літературних джерел задля вивчення перспектив використання *Filipendula ulmaria* як сировину для створення лікарських засобів

Матеріали та методи.

В нашому дослідженні ми застосовували бібліосемантичний метод.

Результати дослідження. *Filipendula ulmaria* — це багаторічна кореневищна трав'яниста рослина, що росте на вологих луках.

Вона належить до родини Рожевих, місцевого виду у Західній Азії та більшій частині Європи.

Цей вид є популярною лікарською рослиною, що використовується в традиційній медицині завдяки своїй протизапальній, знеболювальній, ранозагоювальній, антимікробній, протипухлинній, в'яжучій та іншій біологічній активності. Її квітучі верхівки (*Filipendulae ulmariae herba*), включені до Європейської фармакопеї (монографія 04/2013:1868), використовуються як рослинна речовина (ціла або поріzana) завдяки вмісту ефірних олій та саліцилатів. Висушену траву рекомендують для лікування захворювань суглобів, застуди, проблем з травленням та нирками тощо.

Огляд наукової інформації показує, що вид має багатий хімічний склад, у якому присутні різні вторинні метаболіти, серед яких найбільшу частку займають фенольні сполуки.

З рослинних екстрактів та їх фракцій були виділені флавоноїди, фенольні кислоти та терпени, таніни, кумарини, органічні кислоти тощо. З флавоноїдів у різних частинах рослин (переважно надземних) виявлено: кверцетин, рутин, кемпферол, спіреозид, ізокверцитрин, гіперозид, епікатехін, гіперин, кверцитрин, катехін, астрагалін тощо.

Повідомлялося про наявність фенольних кислот, таких як галова, саліцилова, сиринова, елагова, ванільна, ферулова, хлорогенова, похідних кавової кислоти та інших, а також танінів (ругозин В, В1, В2; Е, Е1, Е2), терпенів (β -каротин, урсолова кислота, помолова кислота) тощо.

Деякі з вищезгаданих біоактивних метаболітів відомі своїм терапевтичним потенціалом і відіграють ключову роль у біологічних ефектах.

Антиоксидантну активність різного ступеня потенції було виявлено в різних екстрактах, переважно водних, метанольних та ацетонових *Filipendula ulmaria*. Деякі дослідники вважають надземну частину *F. ulmaria* придатною для отримання етанольних екстрактів з високим антиоксидантним потенціалом.

Висновки.

Провівши аналіз наукової літератури довели цілющий потенціал *F. ulmaria* є причиною незмінного інтересу до цього виду лікарської рослини.